

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Mededingingswet.

Zaak nr: 1002/Fabricom-Schelde

Nummer: NMa-1002/4

I. MELDING

1. Op 27 juli 1998 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit een melding ontvangen van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 34 van de Mededingingswet. Hierin is medegedeeld dat Fabricom Installatie Techniek B.V. en Schelde Industriële Constructie B.V. het voornemen hebben een concentratie tot stand te brengen, waarbij Fabricom Installatie Techniek B.V. zeggenschap verkrijgt over Schelde Industriële Constructie B.V. in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 142 van 30 juli 1998. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht. Ambtshalve zijn vragen gesteld aan verschillende marktpartijen.

II. PARTIJEN

2. Fabricom Installatie Techniek B.V. (hierna: F.I.T.) is een besloten vennootschap, opgericht naar Nederlands recht. Alle aandelen in F.I.T. worden gehouden door Fabricom N.V.. F.I.T. is de moederonderneming van Fabricom Electro B.V., Fabricom Piping B.V., Tot & Beers Installatiebedrijf B.V. en Fabricom Systems B.V..

3. F.I.T. is via haar dochtermaatschappijen actief op het gebied van het ontwerpen, de installatie en het onderhoud van elektrische installaties, apparatuur en technische systemen voor de industrie, alsmede de prefabricage en installatie van pijpleidingen.

4. Schelde Industriële Constructie B.V. (hierna: S.I.C.) is een besloten vennootschap, opgericht naar Nederlands recht. Alle aandelen in S.I.C. worden gehouden door Koninklijke Schelde Groep B.V.. S.I.C. is de moederonderneming van Schelde Sicon B.V., Schelde M.C.A. Sproncken B.V., Schelde Leak Repairs Specam B.V., Schelde Wester Pijpleidingen B.V., Schelde Fulton Enterprise N.V. en Schelde Offshore B.V..

5. S.I.C. is samen met haar dochtermaatschappijen actief op het gebied van de montage en het onderhoud van elektrische installaties voor de industrie, constructie van tanks en installaties voor de offshore, alsmede de prefabricage van pijpleidingen.

III. DE GEMELDE OPERATIE

6. Blijkens de overgelegde intentieverklaring d.d. 8 juni 1998, zal F.I.T. alle aandelen in S.I.C. overnemen van Koninklijke Schelde Groep B.V..

IV. TOEPASSELIJKHEID VAN HET CONCENTRATIE TOEZICHT

7. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet. De hierboven, onder punt 6, omschreven transactie leidt er toe dat F.I.T. de zeggenschap verkrijgt over S.I.C..

8. Betrokken ondernemingen, in de zin van het Besluit vaststelling formulieren Mededingingswet (Staatscourant 1 van 2 januari 1998), zijn F.I.T. en S.I.C..

9. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt.

V. BEOORDELING

A. RELEVANTE MARKTEN

Relevante productmarkten

10. Partijen zijn beide actief op de markt van industriële en elektrische werken in Nederland. Partijen onderscheiden in hun melding de volgende marktsegmenten: elektrische installaties; "piping on shore" (bouw van olie- en gaswinningsinstallaties, pijpleidinginstallaties op het vasteland); "offshore"-werken (onder te verdelen in "piping offshore", te weten bouw van olie- en gaswinningsinstallaties, installatie van pijpleidingen en het leggen van pijpleidingen in zee, en "elektriciteit offshore"); air-conditioning en koelingsinstallaties; technische systemen; pijpleidingen-industrieel onderhoud; ketels e.d.; tanken en bekkens; steigers.

11. Met betrekking tot de marktsegmenten "piping on shore" en "pijpleidingen-industrieel onderhoud" zou volgens partijen sprake kunnen zijn van enige overlap.

Daartoe overwegen zij dat S.I.C. actief is op het marktsegment van “piping on shore”, “pijpleidingen-industrieel onderhoud” en bouw en montage van opslagtanks¹ en F.I.T. actief is op de marktsegmenten: elektrische installaties, “piping on shore”, “pijpleidingen-industrieel onderhoud” en “offshore”-werken (zowel “piping offshore” als “elektriciteit offshore”) in Nederland.

12. De markt van de industriële en elektrische werken valt wellicht onder te verdelen in elektrische installaties enerzijds en “piping” anderzijds, waarbij “piping” weer onderverdeeld zou kunnen worden in “piping on shore” enerzijds en “pijpleidingen-industrieel onderhoud” anderzijds. In het onderhavige geval kan dit evenwel in het midden blijven omdat de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie punt 15 e.v.).

Relevante geografische markten

13. Partijen hebben bij de melding aangegeven, dat de relevante geografische markt de Nederlandse markt is.

14. In de onderhavige zaak kan in het midden blijven of de relevante geografische markt waarop de betrokken ondernemingen actief zijn, nationaal dan wel internationaal is omdat, ook bij een beperking tot nationale afbakening van de markt, de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie punt 15 e.v.).

B. GEVOLGEN VAN DE CONCENTRATIE

15. Partijen hebben aangegeven dat het landelijke marktaandeel van F.I.T. op de markt van “piping on shore” en “pijpleidingen-industrieel onderhoud” ongeveer [$< 2,5$]% bedraagt en dat van S.I.C. ongeveer [$2,5-5,5$]%. Na de overname ontstaat er een gezamenlijk landelijk marktaandeel van ongeveer [$3,5-6,5$]%.² Daarmee zou F.I.T. na belangrijke concurrenten zoals Stork ICM B.V. en H.C.G. Industrieservice B.V. een bescheiden positie op de Nederlandse markt innemen.

¹ S.I.C. is thans nog actief op het marktsegment van “offshore”-werken in Nederland; de aandelen van Schelde Offshore B.V. zullen echter voorafgaand aan de voorgenomen transactie aan een derde worden overgedragen.

² Aangezien cijfermateriaal over de totale omvang van de markt niet beschikbaar is, hebben partijen hun marktaandelen geschat op basis van een schema dat het personeelsbestand van de bij beroepsorganisaties aangesloten werktuigbouwkundige installatiebedrijven weergeeft.

16. Met betrekking tot de onderhavige concentratie kan het volgende worden opgemerkt. Indien elektrische installaties als een van “piping” te onderscheiden productmarkt zou worden aangemerkt, vindt geen samenvoeging van marktaandelen plaats.³ Het aandeel van F.I.T. op de markt van elektrische installaties bedroeg in 1997 in Nederland rond de [2,8-5,8]%.⁴ Gezien het voorgaande luidt de slotsom dat de mededingingsrechtelijke situatie op de markt van elektrische installaties ongewijzigd blijft.

17. Ongeacht of “piping” als één productmarkt (zowel “on shore”, als “pijpleidingen-industrieel onderhoud”) dient te worden aangemerkt, zoals partijen doen, of dat “piping on shore” als een van “pijpleidingen-industrieel onderhoud” onderscheiden productmarkt zou moeten worden gezien, zoals één van de concurrenten meent, hebben ondervraagde concurrenten ten aanzien van de voorgenomen concentratie opgemerkt geen wezenlijke wijziging op de markt te verwachten en de gevolgen voor de mededinging van geringe betekenis te achten. Voorts hebben zij aangegeven dat de betrokken ondernemingen zich na de concentratie niet onafhankelijk van concurrenten en afnemers kunnen gedragen. Deze opmerkingen hadden zowel betrekking op de markt voor industriële en elektrische werken in zijn geheel, als op daarvan te onderscheiden markten of segmenten voor “piping on shore” en “pijpleidingen-industrieel onderhoud”.

18. Op grond van een en ander kan ten aanzien van de markt van industriële en elektrische werken, maar ook indien uitgegaan zou worden van “piping on shore” of van een markt van “pijpleidingen-industrieel onderhoud” worden geconcludeerd dat de concentratie niet tot gevolg zal hebben dat een machtspositie zal ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

VI. CONCLUSIE

19. Na onderzoek van deze melding is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de conclusie gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer valt van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht. Hij heeft geen reden om aan te nemen dat als gevolg van die concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot

³ Hetzelfde geldt voor “offshore”-werken in Nederland, zie voetnoot 1.

⁴ Partijen hebben de marktaandelen van F.I.T. geschat op basis van de gegevens van de marktmeter UNETO inzake de markt voor elektrotechnische installatie(bedrijven).

gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

20. Gelet op het bovenstaande deelt de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

Datum: 11.09.1998

w.g. A.W. Kist
directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd beroepschrift indienen bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM, Rotterdam.